

Årsberetning 2021

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Styremøte 24.03.2022

Sak nr. 05.22

Styret godkjenner årsberetningen og regnskapet for 2021 for Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning..

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning er et utadventt forskningsinstitutt som legger stor vekt på samfunnskontakt og formidling. Fafo har en sterk posisjon i forskningsverdenen og offentligheten. Vi jobber systematisk for å bevare og videreutvikle denne posisjonen.

Dette gjør vi for det første ved å kontinuerlig videreutvikle vår faglige kompetanse gjennom allmenrettet og akademisk orientert prosjektarbeid. Vi jobber i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, og vi samarbeider med et omfattende faglig nettverk. For det andre prioriterer vi utadrettet virksomhet høyt. Vi har mange arrangementer i Fafo-regi og Fafos forskere er hyppige bidragsytere på andres seminarer og konferanser.

I tillegg til en omfattende faglig produksjon er instituttets forskere involvert i viktige samfunnsdebatter, de er medlemmer i offentlige utvalg og det refereres til vår forskning i offentlige utredninger. I 2021 ser vi resultater av vår systematiske jobbing. Vi har hatt et svært godt år når det gjelder prosjekttilgang og tilslag i forskningsrådet, og instituttets forskere har publisert mye i allmennrettede kanaler og i fagfelleverderte tidsskrifter og forlag.

Instituttet har spesialisert seg på studier av organisert arbeidsliv og velferdspolitik, nasjonalt og internasjonalt. Instituttet gjennomfører undersøkelser om blant annet kollektiv organisering og reguleringer, partsrelasjoner, integrering og ekskludering i arbeidsmarkedet, kvalifisering og etter- og videreutdanning, pensjon, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering. Instituttet forsker også på levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling.

Prosjektporteføljen omfatter oppdrag fra Norges forskningsråd, partene i arbeidslivet, offentlig administrasjon, bedrifter, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond, ambassader, EU, Nordisk ministerråd og andre internasjonale forskningsprogrammer.

Folk på Fafo

Fafos ansatte

Ved utgangen av 2021 hadde instituttet 73 ansatte. Forskerstaben utgjorde 61 personer, inkludert én forsker på Fafos kinakontor. Fafos informasjonsavdeling består av fire medarbeidere, mens åtte er ansatt i administrative stillinger. Instituttet hadde i tillegg åtte forskere i bistilling. Til sammen ble det utført 53,6 forskerårsverk. Tre av Fafos forskere hadde bistilling ved en UH-institusjon.

Tre av instituttets ansatte disputerte i 2021. Ved årsskiftet hadde 31 av forskerne doktorgrad. Dette utgjør 51 prosent av forskerstaben. Ytterligere elleve av instituttets forskere jobbet med doktorgrad i 2021. To av stipendiatene skal etter planen levere avhandling til vurdering i løpet av 2022.

Tone Fløtten har vært instituttsjef i 2021. Sissel C. Trygstad og Hanne C. Kavli har vært forskningssjefer. Mona Sandbæk var økonomi- og administrasjonssjef til 1. desember og Stein Kristiansen vikarierte som økonomisjef resten av året. Stein Roar Fredriksen har ledet instituttets informasjons- og forlagsvirksomhet.

Fafos styre

Styret for instituttet besto i 2021 av Hans Christian Gabrielsen (styreleder fram til 9. mars), Julie Lødrup (styreleder fra 26. april), Inger Johanne Bergstøl, Steinar Krogstad, Bjørn Mietinen, Mette Nord og Even Aas, samt Bård Jordfald, Jørgen Svalund og Kristin Dalen som ansattrepresentanter. Mimmi Kvisvik og Lise Olsen har vært varamedlemmer.

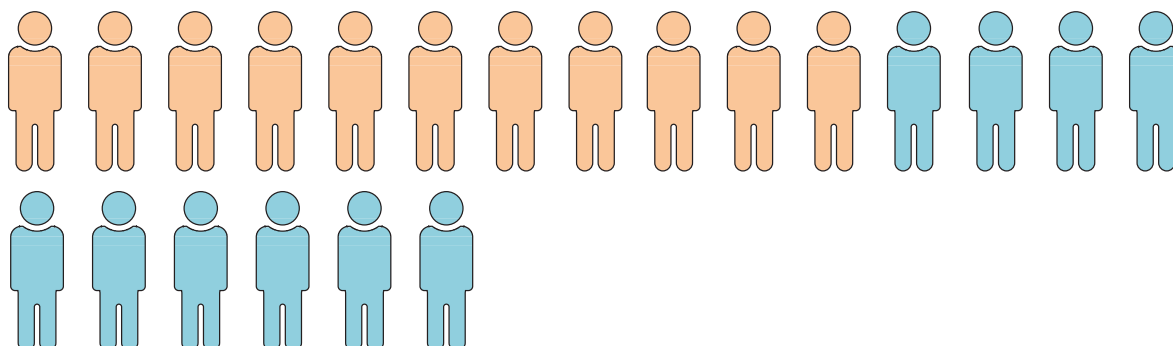
Det er ikke tegnet styreforsikring i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as.

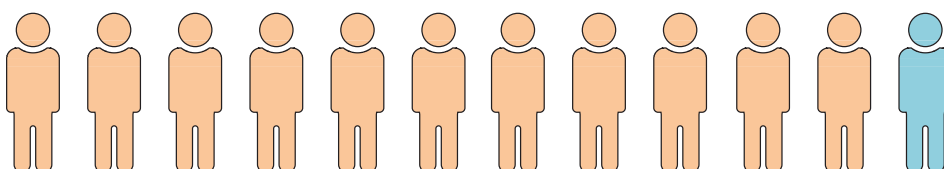
En samling av Fafos nyeste ansatte: Bak fra venstre: Maria Gussgard Volckmar-Eeg, Tord Flatland, Elias Nosrati og Sondre Thorbjørnsen. Foran fra venstre: Ida Kjeøy og Benedicte Kirkøen.

Fafos stab 2021, etter avdeling og kjønn

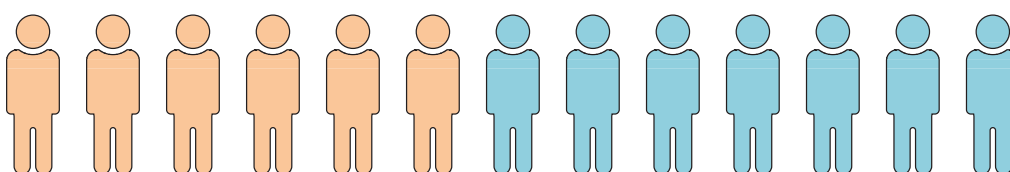
Arbeidsliv

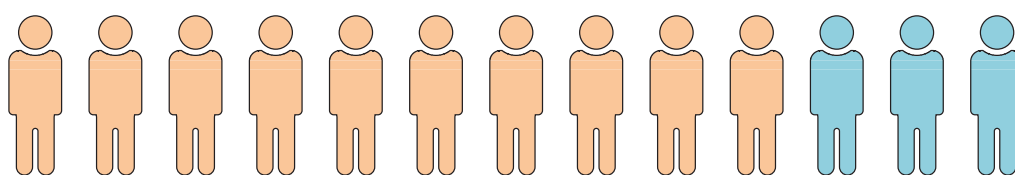
Migrasjon, integrasjon og kompetanse

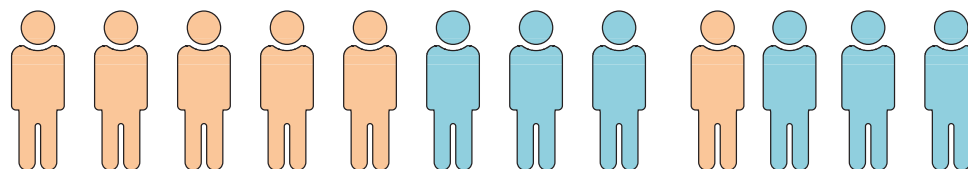
Velferd og levekår

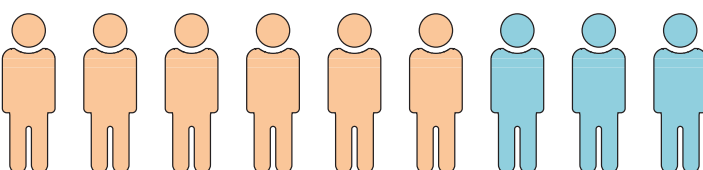
Globale studier

Administrasjonen og informasjonsavdelingen

Ledelsen

Daglig leder har ordet

Daglig leder Tone Fløtten

2021 startet slik 2020 sluttet, med koronarestriksjoner og hjemmekontor. Man kunne forvente at nesten to år med pandemiltak ville medføre redusert aktivitet, men det har ikke vært tilfelle på Fafo. Vi har håndtert pandemien godt, både faglig og arbeidsmiljømessig.

Konkurransen om forskningsmidler i oppdragsmarkedet stor. Dette påvirker instituttet, siden hoveddelen av Fafos omsetning vinnes i anbudskonkurranse med andre forskningsinstitusjoner. Instituttet har imidlertid godt gjennomslag i de anbudsprosessene vi deltar i, og 2021 var intet unntak i så måte. I 2021 hadde vi i tillegg et svært godt tilslag i forskningsrådet og fikk mange nye prosjekter på strategisk viktige områder. Dette året oppnådde vi dessuten vår hittil høyeste skåre på publiseringspoeng.

Nye virusvarianter satte effektiv stopper for daglig oppmøte i Borggata, felles lunsj, avdelingsmøter, arrangementer med publikum til stede i våre konferanselokaler og all reisevirksomhet. Fafos ansatte har imidlertid vist stor tilpasningsdyktighet og innovasjonsevne under koronapandemien. Det å treffes på digitale plattformer har blitt en naturlig del av arbeidshverdagen. Møter har vært digitale, kafepratene har blitt gjennomført på Teams, flere hundre foredrag har blitt vist på skjerm, og forskerne har digitalisert mye av datainnsamlingen.

Det har det vært stor etterspørsel etter Fafos kunnskap når konsekvensene av pandemien skal kartlegges og forstås. Vi måtte raskt snu oss rundt for å kunne svare på spørsmål som: Hva er pandemiens konsekvenser for arbeidsliv og partssamarbeid? Hvordan påvirkes velferdstjenestene til de mest sårbare? Får pandemien betydning for gjennomføring av utdanning eller annen opplæring? Hva betyr pandemien for syriske flyktninger i Midtøsten?

Selv om den faglige aktiviteten har vært stor, og selv om Fafos ansatte har gjort en ekstraordinær innsats i pandemiårene, ser vi fram til en mer normal hverdag. Neste år skal vi feire Fafos 40-årsjubileum, og vi håper at 2022 blir et år der vi kan ta opp igjen faglige og sosiale aktiviteter i arbeidsfellesskapet i Fafos lokaler.

Tone Fløtten,
Daglig leder

Arbeidsliv

Framtidens arbeidsliv, ansattes medvirkning og medbestemmelse, senkarrierer i arbeidslivet, kollektive institusjoner, og arbeids- og levekår blant arbeidsinnvandrere fra øst, er noen eksempler på sentrale forskningstemaer som Gruppe for arbeidslivsforskning har bidratt til i 2021.

I 2021 ble et prosjekt finansiert av Nordisk ministerråd om framtidens arbeidsliv i Norden, avsluttet. Prosjektet som har vært ledet av Fafo, har inkludert 30 forskere fra universiteter og forskningsinstitutter i Norden, og resultert i sju TemaNord-rapporter om digitalisering i arbeidslivet, tilknytningsformer, arbeidsmiljø, arbeidsrett og framtiden til den nordiske arbeidslivsmodellen. Arbeidet har vært fulgt tett av myndighetene i de nordiske landene, og resultatene har blant annet blitt presentert for de nordiske arbeidsministrene og for nasjonale utvalg som arbeider med framtidens arbeidsliv.

Ansattes medbestemmelse og medvirkning har også stått sentralt i gruppas arbeid i 2021. Forskerne har gjennomført flere prosjekter på området, herunder et oppdrag for Arbeids- og sosialdepartementet som ga en status for medbestemmelse i norsk arbeidsliv. Forskere ved gruppa fikk i 2021 også finansiering fra forskningsrådet til et komparativt prosjekt om varsling i arbeidslivet.

Virkningen av arbeids- og tjenestevandringer innen EØS-området er fremdeles viktig i forskergruppas arbeid. I 2021 har forskere arbeidet på et prosjekt finansiert av forskningsrådets

VAM-program, der arbeids- og tjenestevandringer i skips- og verftsindustrien i Norge, Tyskland, Italia, Polen og Romania skal studeres. I 2021 ble også den første norske telefonintervjuundersøkelsen av arbeidsinnvandreres arbeids- og levekår i Norge, publisert.

Et av forskningsgruppas kjernefelt er forskning på de kollektive institusjonene i arbeidslivet. Dette omfatter arbeidslivets parter, organisasjonsgrad, tariffavtaler og forhandlinger. Midler fra LO til et strategisk program for forskning på det kollektive arbeidslivet, Fagbevegelsesprogrammet, har vært viktig for mye av aktiviteten på området. Programmet finansierer to doktorgradsstipender knyttet til lønsspredning og tilknytningsformer. Videre finansieres stipender til masterstudenter som skriver oppgaver om temaer knyttet til det kollektive arbeidslivet. I 2021 ble forskningsprogrammet Det kollektive arbeidslivet, der Arbeids- og sosialdepartementet er oppdragsgiver, videreført for en ny fireårsperiode. I tillegg til et pågående prosjekt finansiert av forskningsrådets VAM-program, der vi skal studere kollektiv organisering på arbeidsgiversiden, har dette vært sentralt for kunnskapsutviklingen på dette området i året som har gått.

Resultater fra forskningen formidles gjennom foredrag, rapporter og nasjonale og internasjonale vitenskapelige artikler. Høydepunkter i 2021 omfatter en bok om viktigheten og verdien av eldre arbeidstakere utgitt på Palgrave Macmillan, og en artikkel i *Work, Employment and Society* som sammenligner bruk av midlertidige ansettelser i Norge og Sverige. De brukernære formidlingsplassene er sentrale for gruppa, og både Senter for lønnsdannelse og Fafo Østforum er arenaer som gjør det mulig å formidle og hente kunnskap om temaer som er sentrale for gruppas forskning. Gruppas forskere er ofte brukt som foredragsholdere og som eksperter i media. I 2021 ble en av gruppas medlemmer oppnevnt i et offentlig utvalg om integreringspolitikk og arbeidsinnvandrere.

Arbeidsliv ledes av Kristin Alsos

- 21** forskere: sosiologer, statsvitere, samfunnsøkonomer, samfunnsgeografer, en historiker og en jurist
- 8** med doktorgrad
- 4** ph.d.-stipendiater
- 1** fagbok
- 2** keynotes på konferanser
- 9** kronikker
- 13** Fafo-rapporter og -notater
- 14** artikler og bokkapitler
- 37** konferansepapers
- 129** foredrag

Migrasjon, integrasjon og kompetanse

Forskerne på gruppa jobber med internasjonal migrasjon, utdanning og kompetanse, og inkludering og ekskludering fra ulike samfunnsarenaer. Vi undersøker betingelsene for å sikre deltakelse og tilhørighet i alle deler av befolkningen, og hvordan offentlig politikk kan bidra til dette. Over tid har gruppa utviklet en bred og balansert prosjektportefølje, med en kombinasjon av oppdragsprosjekter og egeninitierte prosjekter med finansiering fra forskningsrådet.

I 2021 fikk vi tilslag på to nye forskningsrådsprosjekter innenfor våre kjerneområder. I prosjektet Tillit blant flyktninger. Betydningen av velferdsstatlige institusjoner og aktører, skal vi undersøke hvordan institusjonell og sosial tillit utvikler seg over tid blant nyankomne flyktninger i Norge og Danmark. Med en sammenlignende studie av flyktningers erfaringer med to forskjellige velferds- og integreringsregimer, vil vi få en bedre forståelse av hvordan velferdsstatens utforming og implementering kan bidra til å bygge tillit, men også bryte den ned. Vi fikk også finansiering for en videreføring av CILS-NOR (Children of Immigrants Longitudinal Survey), om økonomiske, kulturelle og sosiale integrasjonsprosesser blant ungdom. CILS-NOR inngår i et internasjonalt prosjekt finansiert av Nordforsk, som sammenlikner Norge, Sverige, England, Tyskland og Nederland. I prosjektet følges ungdommene gjennom utdanningen og inn i voksenlivet.

Også i oppdragsmarkedet fikk vi flere strategisk viktige prosjekter i 2021. Et av disse er en undersøkelse av implementeringen av ny integreringslov. Prosjektet gjennomføres på oppdrag for Arbeids- og inkluderingsdepartementet i perioden 2021–2023 og gir mulighet

for økt forståelse av sammenhengen mellom kompetanse- og integreringspolitikk. Et annet prosjekt dreier seg om hverdagsintegrering og gjennomføres på oppdrag for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet. Prosjektet er en pilotundersøkelse om tillit, tilhørighet, deltakelse og opplevd diskriminering i innvandrerbefolkningen.

Vi publiserer resultatene fra forskningen i forskningsrapporter, bøker, bokkapitler, artikler og kronikker. I tillegg formidler vi muntlig gjennom egne seminarer, foredrag og intervjuer i ulike medier. I 2021 ble det blant annet publisert rapporter som handler om irregulær migrasjon, tiltak mot negativ sosial kontroll, og konsekvensene av koronatiltakene i videregående opplæring. I 2021 ble det også publisert en bok om fraværsgrensen i videregående skole. Boka er basert på en evaluering av fraværsgrensen, gjennomført av forskere ved Fafo og Statistisk sentralbyrå i perioden 2016–2020. I forbindelse med lanseringen av boka ble det også produsert en podcast-episode om fraværsgrensen i Fafopodden.

Deltakelse i offentlig utvalgsarbeid er en måte å formidle og ta i bruk resultater fra forskningsprosjektene, samtidig som det gir gode muligheter for læring og utvikling av ny kunnskap.

I 2021 ble en av forskerne fra gruppa oppnevnt som medlem av et offentlig utvalg om negativ sosial kontroll. Dette har etter hvert blitt et viktig forskningsfelt for gruppa. I 2021 ferdigstilte vi blant annet en rapport om frivillige organisasjoners arbeid mot negativ sosial kontroll og tvangsekteskap, og en rapport om mentorordninger for unge som har brutt med familien.

En av forskerne på gruppa oppnådde doktorgrad i 2021. Silje Andresen disputerte i desember ved institutt for sosiologi og samfunnsgeografi med avhandlingen «Skolens idealer og mangfoldige realiteter. Muligheter og begrensninger for læreres bruk av skjønn i undervisningen om kontroversielle temaer».

Disputas med avstand. Silje Andresen forsvarer sin avhandling. Professor Marta Bivand Erdal ved PRIO, til venstre.

Migrasjon, integrasjon og kompetanse ble ledet av Jon Horgen Friberg til april, deretter av Anna Hagen Tønder

12 forskere: sosiologer, statsvitere, én økonom

6 med doktorgrad

3 ph.d.-stipendiater

1 bok

10 vitenskapelige artikler

30 foredrag

37 Fafo-rapporter og -notater

Velferd og levekår

Studier av velferdsstatens tjenester og virkemåte og rekruttering, stabilisering og bruk av kompetent fagpersonell i velferdsyrker, er sentrale forskningsområder for Gruppe for velferds- og levekårsforskning. Gruppa arbeider blant annet med spørsmål om hvordan arbeidsgivere kan tilrettelegge for at flere eldre arbeidstakere kan delta i yrkeslivet lenger, og med spørsmål knyttet til utbredelse av heltidsstillinger innen helse-, pleie- og omsorgsykker.

I 2021 avsluttet vi arbeidet med en fireårig følgeevaluering av opptrappingsplanen for rusfeltet. Den sammenfattende rapporten viste at Regjeringens mål langt på vei var innfridd, men at det også er store variasjoner mellom kommunene. Evalueringsarbeidet har blitt fulgt av Helsedepartementet, og et sluttseminar med deltakelse fra blant andre helseministeren og representanter for brukerorganisasjonene ble holdt i våre lokaler.

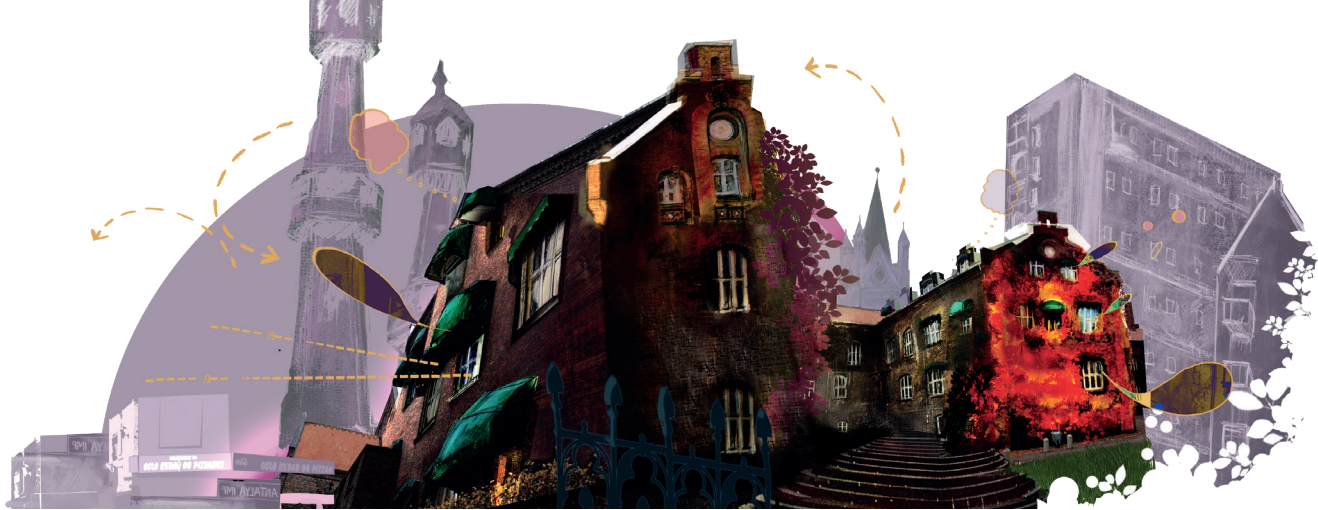
Spørsmål om rekruttering, kompetanse, ledelse og stillingsandeler innen helse-, pleie- og omsorgsykker har vært et kjernetema for gruppa gjennom mange år, og vi gjennomfører for tiden innovasjonsprosjektet «Helt fram – en ny vei mot heltidskultur» i samarbeid med et utvalg kommuner, med midler fra Norges forskningsråd. I 2021 fikk vi også et femårig oppdrag fra Helsedirektoratet for å utvikle datagrunnlaget til Regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i helse og omsorgssektoren for perioden 2021–2025, samt evaluering av ressursbruk tilknyttet denne satsningen.

I 2021 avsluttet vi innovasjonsprosjektet «Sammen om bolig», som har studert erfaringer med å bosette personer med kombinasjoner av

alvorlige psykiske lidelser og rusmiddelproblemer, og hvor det i tillegg er vurdert en voldsrisiko. Prosjektet er gjennomført i samarbeid med seks bydeler i Oslo, og med bevilgning fra Norges forskningsråd. Et temahefte er utviklet i samarbeid med Oslo kommune, og en fagbok basert på data fra prosjektet publiseres av Universitetsforlaget, sommeren 2022.

Et annet sentralt tema i vårt arbeid er situasjonen for særlig utsatte grupper, slik som personer med nedsatt funksjonsevne, unge utenfor skole og arbeid, familier i vedvarende lavinntekt og personer med kroniske sykdommer. I et av de prosjektene vi fikk innvilget fra Norges forskningsråd i 2021 studerer vi levekår, sosial inkludering og bruk av offentlige tjenester blant ungdom og unge voksne med nevroutviklingsdiagnoser, slik som ADHD, autisme og Tourettes syndrom. Prosjektet bygger videre på vårt allerede pågående arbeid med samme målgruppe.

Norges forskningsråd innvilget også en annen, større prosjektsøknad i 2021. I prosjektet «Arbeid og helse i eldre år» skal vi studere utvikling og helsekonsekvenser av forlengede yrkeskarrierer, som følge av økt levealder og endringer i pensjonsadferd. En av forskerne har midler fra forskningsrådets program for «Unge forsker-

talenter», og studerer innsatser for å bekjempe utnyttelse av arbeidsinnvandrere, blant annet gjennom tverretattlig samarbeid og kontrollvirksomhet i kampen mot menneskehandel, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Formidling av gruppas forskningsresultater skjer gjennom forskningsrapporter, fagbøker, fagfellelvurderte forskningsartikler og popularisert arbeider som kronikker, foredrag og deltagelse i medier. Av høydepunkter i 2021 kan nevnes at en av gruppas forskere har bidratt som medredaktørskap og med to kapitler i en nasjonal antologi om boligsosialt arbeid (Universitetsforlaget). En annen har vært og medredaktørskap i en internasjonal antologi om unge som medvirkningsaktører i forskning utgitt på (Palgrave Macmillan).

Grappa driver to forum som er faglige møteplasser og formidlingsarenaer for vår forskning. Pensjonsforum har gjennom en årrekke kjørt en seminarrekke med aktuelle temaer om pensjon, og drives i samarbeid med Frichsenteret og 40 medlemsorganisasjoner innen finans, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner, statlig forvaltning og forskningsinstitusjoner. Vi har også etablert Forum for innovasjon i vel-

ferd, som består av seminarer og workshops, og vil være en faglig møteplass for forskere, profesjonsutøvere, politiske og administrative beslutningstakere og andre med interesse for å drive innovasjon og utvikling av velferdsfeltet.

Fafo er medeier i det vitenskapelige tidsskriftet Nordisk velfärdsforskning | Nordic Welfare Research, der en av gruppas medlemmer er redaktør.

Velferd og levekår ledes av Terje Olsen

13 forskere: sosiologer, statsvitere, sosialantropologer, sosialt arbeid og psykologi

9 med doktorgrad

3 kronikker

12 artikler og bokkapitler

21 Fafo-rapporter og -notater

71 foredrag

Globale studier

Gruppas arbeid i 2021 var, som året før, sterkt preget av Covid-19. Mange av prosjektene forutsetter innsamling av primærdata, og pandemien resulterte i utsettelse, blant annet av feltarbeid i Kina, Niger, Uganda og Etiopia, og tilpasning av forskningsmetoder. Vi har for eksempel i langt større grad enn tidligere samlet inn data uten selv å være tilstede «på bakken».

Det har gjort oss mer avhengige av faglig sterke lokale partnere og har gjort det nødvendig med endring i måten vi samler inn informasjon på. I tillegg til kvalitative intervjuer på Teams har to viktige grep vært økt bruk av telefonintervjuer til spørreundersøkelser, og opplæring av feltarbeidere via plattformer som Teams og Zoom.

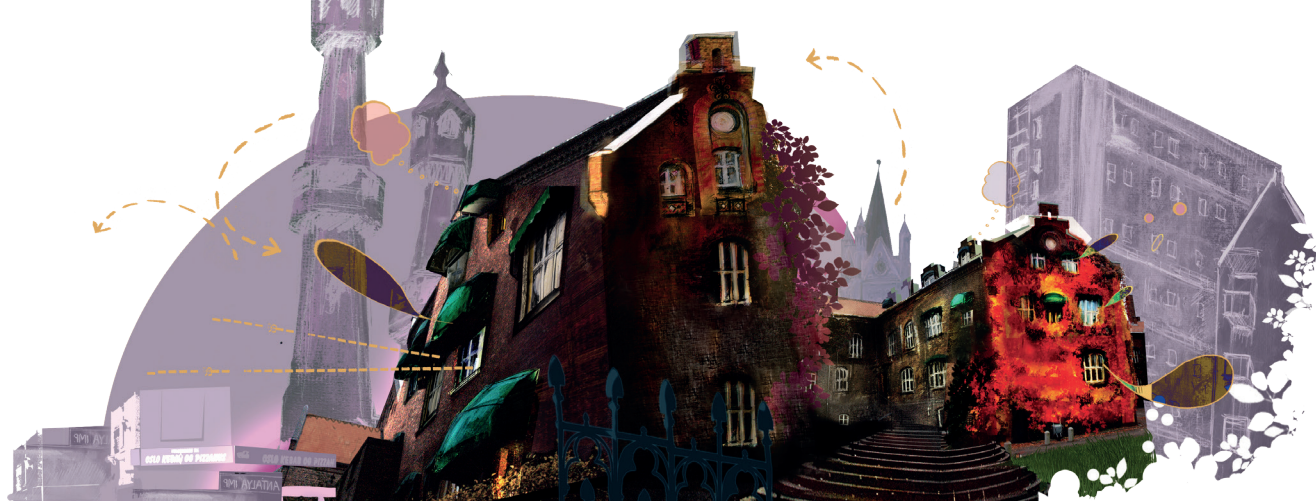
De to siste grepene har vi med hell benyttet blant annet i surveys av skolebarn og funksjonshemmede barn i Niger, samt ved flere undersøkelser for ILO i Midtøsten. I 2021 rapporterte vi blant annet betydningen av arbeidstillatelse for syriske flyktnings muligheter i det jordanske arbeidsmarkedet, hvordan koronaen rammet uformell sektor i Jordan, hvordan den rammet små bedrifter og sårbare arbeidstakere i Irak, og hvordan det hadde gått med de bedriftene som ble ødelagt av den enorme eksplosjonen på Beiruts havn i 2020.

For tiden er vi i gang med flere store prosjekter finansiert av Norges forskningsråd. Ett studerer effektene av å gi flyktnings arbeidstillatelse i vertslandene de oppholder seg i, og tar spesielt for seg slike ordninger i Jordan, Etiopia og Uganda. Et annet ser på variabilitet i utdanningsresultat hos barn med funksjonshem-

ninger på barneskoletrinnet i Ghana og Niger. Den overordnede målsetningen er å bidra til et kunnskapsgrunnlag for et mer rettferdig utdanningstilbud. I 2021 startet den første av to runder med datainnsamling i prosjektet, som pågår fram til 2024.

Siden 2017 har vi vært ansvarlig for følgeevaluering av 19 prosjekter finansiert under Visjon2030-mekanismen. Dette er prosjekter finansiert av Innovasjon Norge og Norges forskningsråd på innovative løsninger innen utdanning og helse i lavinntektsland. I november ble avslutningsseminaret avholdt på Fafo.

I 2021 fikk vi tilslag på nok et forskningsrådsprosjekt: «The future of resettlement: Vulnerability revisited». Sammen med 6 partnerorganisasjoner skal prosjektet, som pågår til 2024, følge norske uttaksmissions og observere hvordan overføringsflyktninger velges ut. Sårbarhet er et sentralt begrep, og prosjektet skal utforske ulike forståelser av begrepet, og hvordan dette påvirker utvalgsriterier i de norske institusjonene involvert i uttaket og hos lokale aktører i uttakslandene.

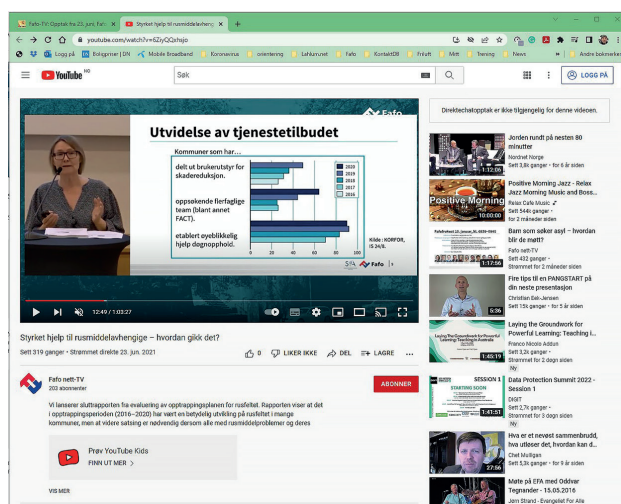

I 2021 inngikk vi også et samarbeid med Terre des Hommes i Romania og en rumensk NGO om et prosjekt som skal forbedre kvaliteten på utdanningen og redusere skolefrafallet for barn med spesielle utdanningsbehov i fem rurale områder i Romania. Fafos rolle er å lage en kunnskapsoversikt over norske erfaringer med tiltak som forebygger frafall, og å være med på å følge og evaluere tiltakene som skal gjøres.

Et viktig prosjekt med nasjonal innretning resulterte i Fafo-rapporten «Torturutsatte i den norske asylprosessen: En utredning av Norges forpliktelser, og anbefalinger til praksis». Den var et resultat av over 90 intervjuer, en analyse av offentlige dokumenter fra 1980 til i dag, i tillegg til en juridisk gjennomgang av nasjonal og internasjonal rett og rettspraksis. Rapporten pekte på en rekke mangler i Norges håndtering av torturutsatte og at Norge ikke innfrir sine forpliktelser overfor denne gruppen av asylsøkere. Rapporten med anbefalinger ble overlevert oppdragsgiver UDI på en godt besøkt Fafofrokost, og anbefalingene gikk til Justisdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, UDI og KS.

Av andre prosjekter med norske oppdragsgivere, kan nevnes følgeevaluering av «Intensjonsavtalen for sunnere kosthold», en avtale som ble inngått mellom norske helsemyndigheter og matbransjen i 2017, en studie av Unio-medlemmers kunnskap om, holdninger til og arbeid med, FNs bærekraftagenda, og en kunnskapsoppsummering om moderne slaveri for Utenriksdepartementet.

Grappa har styrket sin formalkompetanse kraftig det siste året. Først disputerte Hedda Flatø med sin doktorgrad «Polluted Perspectives:

Slik ble vi vant til å se Fafos webinarer gjennom pandemien. Inger Lise Skog Hansen presenterer i et webinar om styrket hjelp til rusmiddelavhengige 23. juni

Environmental Troubles and Popular Political Attitudes in China» på tampen av 2020 og returnerte fra Universitetet i Oslo til Fafo ved nyttårsskiftet. I juni 2021 disputerte Kristin Dalen med avhandlingen «Chinese Views on Welfare — The advantages and disadvantages of using the linkage between “welfare provision” and “regime trust” as a tool for assessing the legitimacy of the party-state system in China» ved Universitetet i Bergen, og samme måned mottok Ingunn Bjørkhaug sin doktorgrad ved NMBU etter å ha disputert med et arbeid basert på feltarbeid i Uganda: «Side by side, but far apart? Refugee–host relationships and narratives in a displacement economy». Ytterligere én av gruppas forskere er godt i gang med sin doktorgrad og en annen påbegynte sin post-doc i 2021.

Gruppas primære geografiske nedslagsfelt er det globale sør. Flere land i Midtøsten, Jordan, Irak og Libanon, afrikanske land som Uganda, Niger, Ghana, og Etiopia, samt Kina og Guatemala, er blant de landene vi forsket på i 2021. I tillegg deltok gruppas forskere i prosjekter om migrasjon til Norge og forhold i Norge, både i samarbeid med Fafo-kolleger og i prosjekter i regi av andre institusjoner.

Globale studier ledes av

Åge A. Tiltnes

- 13** forskere: sosiologer, statsvitere, sosialantropologer, samfunnsgeografer ernæring og utviklingsøkonomi
- 8** med doktorgrad
- 1** vitenskapelig monografi
- 5** Fafo-rapporter og -notater
- 6** artikler og bokkapitler
- 8** foredrag

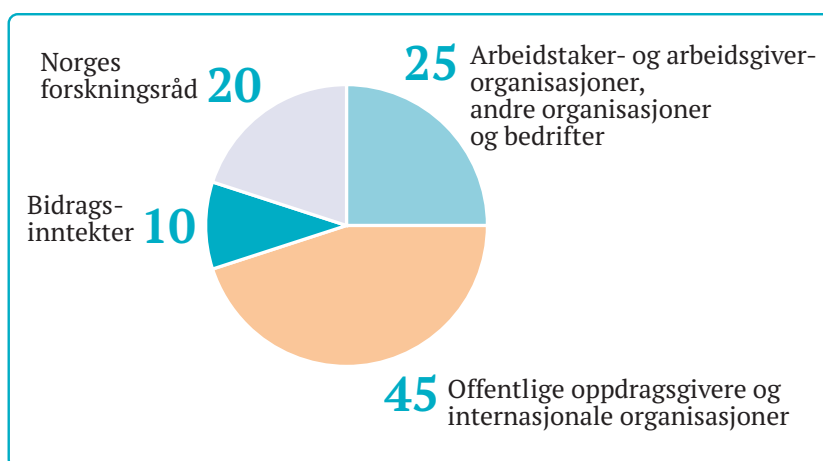
Oppdragsgivere og bidragsytere

I 2021 mottok instituttet grunnbevilgning fra Norges forskningsråd på 23,7 millioner. Grunnbevilgningen benyttes til fastsatte formål som doktorgrader, strategisk utvikling, vitenskapelig publisering, faglig ledelse og kvalitetssikring, samt konferansedeltakelse og nettverksarbeid. Det er et forskningspolitisk mål at basisbevilgningen til forskningsinstituttene øker.

Fordelingen av prosjektmidler fra ulike oppdragsgivere og bidragsytere er noe endret i 2021, sammenliknet med 2020. Finansieringsandelen fra Norges forskningsråd har gått noe opp og det er en økning i midler fra offentlige oppdragsgivere. Andelen fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, andre organisasjoner og bedrifter har gått noe ned, mens andelen bidragsinntekter er omtrent uendret.

Fafos brede oppdragsgiverportefølje bidrar til å stille instituttet i en særstilling sammenliknet med andre institutter. Vi vinner mange prosjekter i oppdragsmarkedet og mesteparten av omsetningen vår stammer fra oppdragsprosjekter. Vår forskningsportefølje avspeiler at vi leverer relevant, kritisk og handlingsrettet forskning til brukere og beslutningstakere, samtidig som vi forsker på problemstillinger av interesse og relevans for forskersamfunnet. Instituttets særpreg ligger nettopp i skjæringspunktet mellom oppdragsforskning og akademisk forskning, noe som gir Fafos forskere en unik tilgang til dagsaktuelle problemstillinger og empiriske data som finner veien til Fafo-rapporter og notater så vel som til internasjonale fagfelle-vurderte publikasjoner.

Øvrig omsetning i 2021 fordelt seg slik (prosent).

Nøkkeltall

Økonomi

	2020	2021
Driftsinntekter (mill. NOK)	101,0	91,8
Prosjektkostnader (mill. NOK)	17,7	10,4
Dekningsbidrag (mill. NOK) (justert for prosjektkostnader)	83,3	81,4
Resultat før skattekostnad (mill. NOK)	0,5	-2,5
Tilskudd grunnbevilgning (mill. NOK)	19,4	21,0
Tilskudd grunnbevilgning (% av driftsinntekter)	19,3 %	22,8 %

Personale

	2020	2021
Totalt antall forskere	62	61
- herav kvinner	39	40
- herav menn	23	21
Administrativ stab	12	12
Sykefravær	6,7 %	6,6 %
Andel forskere med doktorgrad	48 %	51 %
Antall avlagte doktorgrader	5	3

Aktivitet

	2020	2021
Artikler eller kapitler i refereevurderte publikasjoner	53	48
Vitenskapelige monografier og fagbøker	3	4
Kapitler eller artikler i publikasjoner uten referee	2	2
Rapporter og notater	49	57
Papers og framleggelser på vitenskapelige konferanser	8	21
Brukerrettede foredrag	144	211
Populærvitenskapelig formidling	21	14
Publikasjonspoeng	49	62,5
Publikasjonspoeng per forskerårsverk	0,9	1,2

Vitenskapelig publisering og annen formidling

Resultatene fra Fafos oppdragsprosjekter publiseres som hovedregel i Fafos interne rapportserie, men det publiseres også noen rapporter og notater i eksterne serier. Totalt ble det publisert 34 rapporter og 23 notater i 2021.

Fafos forskere var forfattere eller medforfattere av 47 artikler og bokkapitler i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter og antologier i 2021. Det ble publisert to vitenskapelige monografier, og det ble utgitt to antologier med redaktører fra Fafo. Fafos forskere har hatt 25 papers eller framleggelser på vitenskapelige konferanser. Instituttet hadde 1,2 publiseringspoeng per forskerårsverk i 2021.

Allmennrettet formidling er viktig for instituttet, og Fafo er blant de instituttene i samfunnsvitenskapelig sektor som er mest aktive på dette området. På grunn av koronapandemien ble også 2021 et unntaksår for foredragsvirksomheten, men til sammen holdt instituttets ansatte 211 foredrag i løpet av året. Det ble skrevet 14 kronikker eller kommentarartikler.

På grunn av smitteverntiltak har de fleste av Fafos egne seminarer vært digitale. I løpet av året ble det arrangert 27 seminarer med ca 350 til stede i salen, og en rekke av disse var webinarer uten fysisk publikum. De fleste arrangementene ble overført direkte, de er også lagt ut som opptak på Fafo-tv, og over 6000 har sett sendingene digitalt. På grunn av korona deltok ikke Fafo på Arendalsuka med egen båt, men flere forskere var til stede og markerte Fafo på egne eller andres seminarer.

Også i 2021 ble den årvisse Fafo-festen avlyst, men vi avholdt et faglig forspill med etterfølgende samling for et mindre antall inviterte gjester. Tema for den faglige delen var kompetansebehov i morgendagens arbeidsmarked og bar tydelig preg av sin samtid med rekordhøy arbeidsledighet. Vi utfordret daværende arbeids- og sosialminister Torbjørn Røe Isaksen (H), nestleder i LO Roger Heimli og NHOs direktør for arbeidsliv og forhandlinger, Nina

Forskningsleder Åge A. Tiltnes teller opp under seminaret «Profesjonenes rolle i å nå bærekraftsmålene» 11. november.

Melsom til debatt. Som grunnlag for diskusjonen hadde vi faglige innspill fra Fafo-forskere. Sveinung Skule, direktør for det nyopprettede Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, oppsummerte debatten.

Fafo driver også nettsider for sine faglige nettverk Fafo Østforum og Pensjonsforum, samt lønnsoppgjoret.no og arbeidslivet.no.

Også 2021 ble et unntaksår, men vi har registrert over 1700 omtaler av Fafos forskning i trykte og nettbaserte medier. Forskingen ble blant annet omtalt flere hundre ganger i landsdekkende aviser som Aftenposten, DN, Klas-

sekampen og Dagsavisen. Fafo har god bredde i pressedekningen, med oppslag i nasjonale medier, fagpresse og lokalpresse i tillegg til deltakelse i etermedier som nyhetssendinger, debattprogrammer og magasiner på tv og radio.

Koronapandemien påvirket Fafos formidlingsaktiviteter også i 2021. Forholdene tatt i betraktning, har 2021 likevel vært et år med mye formidling, der Fafo har hatt stort trykk på vitenskapelig publisering kombinert med mer allmennrettet formidling. Styret er svært godt fornøyd med innsatsen fra instituttets forskere og administrative stab for å håndtere et vanskelig år.

Fafo-forsker Jon Erik Dølvik (lengst til høyre) leder panelsamtale om arbeidsoppdrag via digitale plattformer i et seminar 6. juni. Fra venstre: Espen Utne Landgraaff, Foodora-syklist; Björn Audunn Blöndal, Pressworks og Vegard Einan (H), statssekretær i arbeids- og sosialdepartementet

Likestilling og tilgjengelighet

Fafo jobber for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene.

Fafo utarbeidet i 2008 en helse-/miljø-/sikkerhets-/kvalitets- og likestillingsplan (HMS-K med likestilling), og aktuelle tiltak og status for planen rapporteres årlig i styret. Planen følges også opp i virksomhetens arbeidsmiljøutvalg, som har møter hver sjette uke. Hensyn til likestilling og antidiskriminering er ellers inkludert i virksomhetens personalpolitikk.

Pandemirestriksjonene satte en stopper for servering av vår tradisjonelle 8-marskringle i 2021.

På instituttet er det overvekt av kvinnelige medarbeidere, med 45 kvinner og 28 menn.

I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as var ved utgangen av 2021 instituttsjef og de to forskningssjefene kvinner, mens leder for informasjons- og forlagsvirksomheten og økonomisjefen, var menn. To av fire avdelingsledere var menn. Det er dermed god kjønnsbalanse i instituttets ledelse. I selskapets styre satt det i 2021 fem menn og fire kvinner.

Instituttet har totalt fjorten personer, ni kvinner og fem menn, i deltidsstillinger i 2021. Alle disse jobber frivillig deltid. Tre av kvinnene har også deltidsstillinger hos andre arbeidsgivere.

Det er i 2021 totalt 4 personer som har tatt ut foreldrepermisjon. Gjennomsnittet for kvinnelige ansatte er 13,5 uker og gjennomsnittet for menn er 2 uker.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning.

Bedriften hadde én ansatt med nedsatt funksjonsevne i 2021, og instituttet har bidratt med tilrettelegging og støtte til kurs for den aktuelle

ansatte. Dersom langtidssykefravær er identifisert som arbeidsrelatert, arbeides det aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Dessuten blir arbeidsoppgaver og arbeidsbelastning avklart og tilpasset i samarbeid med den ansatte.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har ikke hatt problemer med lav kvinneandel, få kvinner i ledende stillinger eller få kvinner i styret, og det har ikke vært behov for å utarbeide noen tiltak for å endre kjønns sammensetningen. Instituttet er imidlertid oppmerksom på at kvinneandelen øker og ser derfor særlig etter menn med relevant kompetanse

når det er nyansettelser. Bedriften har forøvrig en rekrutterings- og personalpolitikk som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av kjønn, funksjonsnedsettelse, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, seksuell orientering og livssyn.

Når vi ser på lønnsfordeling i Fafo etter kjønn og stillingskategori er det små forskjeller. Dette kan forklares med Fafos lønssystem, der opprykk gis etter ansiennitet og objektive kriterier. De forskjellene som framkommer innenfor hver stillingskategori, kan tilskrives ansiennitet. Lønnsforskjellen mellom kjønnene er omtrent uendret fra 2020.

Kvinner andel av menns lønn, Fafo 2021

Stillingskategori	Prosent
Fagkonsulent	101
Forsker 1	99
Forsker 2/3+	100
Forsker 3	88
Stipendiat	105
Ledere	108
Gjennomsnitt i staben	101

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Fafos kontorlokaler holder god standard, og arbeidsmiljøet er godt. Fafo samarbeider med de tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten om å vurdere og utvikle arbeidsmiljøet.

Sykefraværet for hele året har vært på totalt 6,6 prosent av total arbeidstid. Det legemeldte fraværet var 4,6 prosent.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurenser det ytre miljøet. Ingen ansatte ble utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet.

Fafo ble sertifisert miljøfyrtårn i desember 2018 og resertifisert i 2021. Det er nedsatt et internt miljøutvalg som koordinerer miljøtiltak og -arbeid på Fafo. Instituttet vil utvikle målbare indikatorer for bærekraft i 2022.

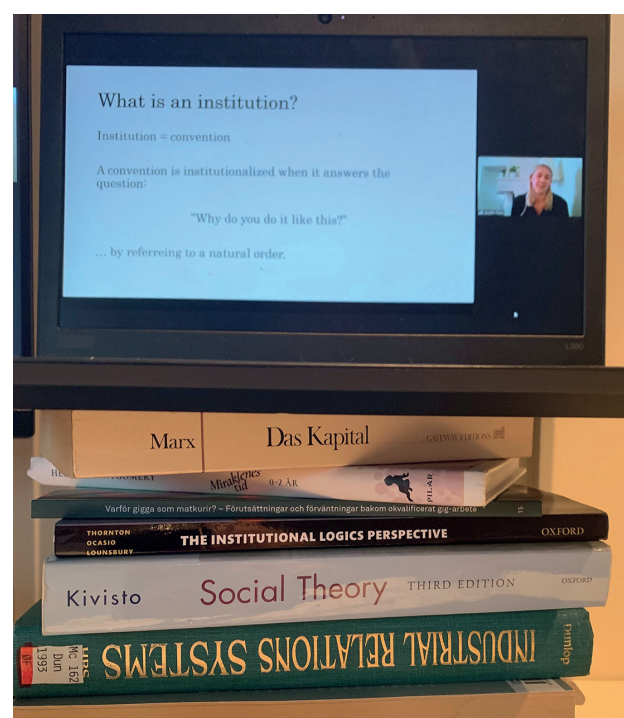
Å følge forelesninger fra hjemmekontor fremmer kreative løsninger. Kristin Jesnes anvendte et kreativt utvalg litteratur for å ha skjermen i riktig høyde.

Årsregnskap, resultat og disponeringer

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as hadde i 2021 en omsetning på 91,8 millioner kroner, hvorav 91,2 millioner var prosjektinntekter.

Årets resultat ble på -2,5 millioner før skatt. Årets skattekostnad er -0,4 millioner. Årsunderskudd etter skatt på -2,1 millioner dekkes av annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 13,8 millioner, hvorav 2,0 millioner er aksjekapital.

Selskapets kreditt- og likviditetsrisiko er lav.

Utsikter

I likhet med 2020 har 2021 vært et år preget av koronapandemien. Dette har særlig gjort seg utslag i mindre utadrettet aktivitet, med færre seminarer og foredrag. Den utadrettede aktiviteten har imidlertid tatt seg opp sammenliknet med 2020. I løpet av året har instituttet vunnet mange viktige prosjekter. Særlig gledelig var den høye tilslagsprosenten i Norges forskningsråd. Fem prosjekter initiert av Fafo fikk støtte, og flere av disse har temaer som berører instituttets satsingsområder. Instituttet har også god tilslagsprosent i oppdragsmarkedet. Samlet gir dette oss gode forutsetninger for å gripe aktuelle problemstillinger og til å ligge i forkant.

Det er høye forventninger til vitenskapelig publisering blant norske forskere. Vitenskapelig publisering har betydning både for nivået på basisbevilgningene og for mulighetene for tilslag i søknader til forskningsrådet. Instituttet har avsatt betydelige midler for å støtte opp under denne type publiseringer og det jobbes systematisk for å lette skriveprosessen. Det er derfor svært gledelig at Fafo i 2021 nok en gang har klart å øke publiseringspoengene. Samtidig er det et viktig mål for Fafo å opprettholde den allmennrettede formidlingen i rapportform, gjennom kronikker, podkaster og i andre kanaler. For instituttet er det av stor betydning å opprettholde en god balanse mellom allmenn-

rettet formidling og vitenskapelige publiseringer. Dette styrker vår kvalitet, synlighet og relevans i offentligheten og i akademia.

Fafo har som ambisjon å delta mer aktivt i konkurransen om forskningsmidler fra Horisont Europa. Framover vil vi derfor arbeide systematisk med å utvikle en instituttstrategi for å nå dette målet. For å lykkes med satsingen er det viktig å motivere og støtte forskere til å initiere og delta i søknadsarbeidet. Med et velutviklet faglige nettverk på prioriterte områder innenfor Horisont Europa, er instituttet godt skodd og vi forventer at tilslag i Horisont Europa kan danne grunnlag for noe vekst.

Når denne årsberetningen skrives, er Europa sterkt preget av Russlands invasjon i Ukraina. Fafo har ingen pågående prosjekter eller samarbeid som berøres og krigen har ingen umiddelbare, direkte konsekvenser for instituttets aktivitet. Det er heller ingen grunn til å forvente at krigen medfører noen markedsrisiko eller finansiell risiko for instituttet, eller at vi er særskilt utsatt for konsekvenser av sanksjonspolitikken. Krigen vil imidlertid ha konsekvenser som påvirker kunnskapsbehovet på flere av instituttets forskningsområder. Vi vil, som resten av samfunnet, følge utviklingen.

Fortsatt drift

Instituttets faglige og økonomiske forutsetninger for videre drift og utvikling i 2022, er gode. Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Oslo, den 31. desember 2021

24. mars 2021

	Peggy Hessen Følsvik Leder	
Even Aas	Christopher Beckham	Steinar Krogstad
Julie Lødrup	Mette Nord	Jens Ulltveit-Moe
Silje Andresen Valgt av de ansatte	Kristin Dalen Valgt av de ansatte	Jørgen Svalund Valgt av de ansatte
	Tone Fløtten Daglig leder	

Resultatregnskap

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2021	2020
Prosjektinntekter		91 234	99 872
Salg av forskningsrapporter			22
Annen driftsinntekt		556	1 113
Sum driftsinntekter	2, 10	91 790	101 007
Direkte prosjektrelaterte kostnader		10 389	17 723
Personalkostnader	3	65 449	62 893
Avskrivning	4	1 262	1 224
Annen driftskostnad		16 844	19 031
Sum driftskostnader		93 944	100 872
Driftsresultat		-2 154	135
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		0	13
Annen finansinntekt		141	341
Annen finanskostnad		532	30
Resultat av finansposter		-391	324
Resultat før skattekostnad		-2 545	459
Skattekostnad på ordinært resultat	11	-437	100
Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		-2 108	360
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital/dekket av annen egenkapital		-2 108	360
Sum overføringer		-2 108	360

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)

Eiendeler	Note	2021	2020
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar/utstyr		3 312	3 503
Sum varige driftsmidler	4	3 312	3 503
Finansielle driftsmidler			
Pensjonsmidler	8	22 204	20 626
Sum finansielle driftsmidler		22 204	20 626
Sum anleggsmidler		25 516	24 129
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning		150	150
Sum varer		150	150
Fordringer			
Opptjent på prosjekter		22 522	30 066
Kundefordringer	10	4 772	15 976
Andre kortsiktige fordringer		4 795	3 840
Sum fordringer		32 089	49 883
Kasse, bank	5	55 394	45 054
Sum omløpsmidler		87 634	95 087
Sum eiendeler		113 149	119 216

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)

Egenkapital og gjeld	Note	2021	2020
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital 1000 à 500	6	2 000	2 000
Overkurs		5 546	5 546
Sum innskutt egenkapital	7	7 546	7 546
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	6 220	8 328
Sum opptjent egenkapital		6 220	8 328
Sum egenkapital		13 766	15 874
Gjeld			
Utsatt skatt	11	2 947	3 384
Sum avsetning for forpliktelser		2 947	3 384
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	10	4 910	2 636
Skyldig offentlige avgifter		9 216	11 969
Annen kortsiktig gjeld		10 076	14 892
Forskudd fra kunder		72 234	70 459
Sum kortsiktig gjeld		96 436	99 958
Sum gjeld		99 382	103 341
Sum egenkapital og gjeld		113 149	119 216

Oslo, 31. desember 2021

24. mars 2022

Peggy Hessen Følsvik
Leder

Julie Lødrup

Christopher Beckham

Even Aas

Jens Ulltveit-Moe

Mette Nord

Steinar Krogstad

Kristin Dalen
Ansattrepr.

Silje Andresen
Ansattrepr.

Jørgen Svalund
Ansattrepr.

Tone Fløtten
Daglig leder

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

	2021	2020
Kontantstrømanalyse		
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	-2 545	459
Ordinære avskrivninger	1 262	1 224
Endring i kundefordringer og opptjent på prosjekter	18 749	-12 820
Endring i leverandørgjeld og leverandørgjeld konsern	2 274	2 296
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/		
Utbetalinger i pensjonsordninger	-1 578	-3 188
Endring i andre tidsavgrensninger	-6 751	25 185
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	11 410	13 156
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 070	-1 267
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 070	-1 267
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-	-
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	10 340	11 889
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01.	45 054	33 165
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12.	55 394	45 054

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringsselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring utsatt skatt med mindre annet er opplyst om i note. Utsatt skatt er beregnet med 22% på grunnlag av de midlertidige forskjellene som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller er utlignet og nettoført.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 2 Salgsinntekter

Pr. virksomhetsområde

	2021	2020
- Oppdragsinntekter, forskning og utredning	70 149	80 490
- Offentlig tilskudd	21 085	19 382
- Salg av forskningsrapporter	0	22
- Andre inntekter	556	1 113
Sum salgsinntekter	91 790	101 007

Note 3 Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.

Lønnskostnader

Lønnskostnader består av følgende poster:

	2021	2020
Lønn	49 689	46 391
Folketrygdavgift	7 769	7 311
Pensjonskostnader	5 586	6 288
Andre personalkostnader	2 404	2 903
Sum personalkostnader	65 449	62 893
Gjennomsnittlig antall ansatte:	70	74
Gjennomsnittlig antall årsverk:	64	64

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets ledende personer i 2021:

	Daglig leder*	Styret
Lønn	1 495	-
Pensjonskostnader	384	-
Annen godtgjørelse	165	160

* Daglig leder lønnes via morselskapet og følgende er utbetalt fra morselskapet

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2021 utgjør NOK 213. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 91. Revisor har mottatt NOK 66 for særattestasjoner på prosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 4	Varige driftsmidler	Inventar/ utstyr			
	Anskaffelseskost 01.01.	15 821			
	Tilgang i året	1 070			
	Avgang i året	-			
	Anskaffelseskost 31.12.	16 891			
	Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	13 579			
	Registrert verdi pr. 31.12.	3 312			
	Årets avskrivninger	1 262			
	Økonomisk levetid driftsmidler	2 - 10 år			
	Valg av avskrivningsplan	Lineær			
Note 5	Bankmidler	2021	2020		
	Kasse og bank	55 394	45 054		
	- Herav bundne bankmidler	2 674	2 634		
Note 6	Aksjekapital og aksjonærinformasjon				
	Aksjekapital i selskapet er ved utgangen av året:				
		Antall	Pålydende	Bokført	
	Aksjekapital	1 000	200	2 000	
	Sum	1 000	200	2 000	
	Selskapet eies 100% av Forskningsstiftelsen Fafo og inngår i konsernet. Konsernets regnskap vil være tilgjengelig på morselskapets forretningskontor i Borggata 2B i Oslo.				
Note 7	Egenkapital	Aksje- kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum egenkapital
	Egenkapital pr. 31.12.2020	2 000	5 546	8 328	15 874
	Årets resultat	-	-	-2 108	-2 108
	Andre endringer i egenkapital	-	-		
	Egenkapital pr. 31.12.2021	2 000	5 546	6 220	13 766
Note 8	Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser				
	Ansatte i selskapet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.				

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 8 Fortsettelse

	2021	2020
<i>Netto pensjonskostnad</i>		
Arets pensjonsopptjening	1 490	1 252
Rentekostnad av forpliktelsen	629	847
Avkastning på pensjonsmidler	-1 420	-1 768
Administrasjonsomkostninger	512	404
Resultatført estimatavvik	642	1 188
Periodisert arbeidsgiveravgift	412	664
Netto pensjonskostnad i regnskapet	2 264	2 586

<i>Netto pensjonsforpliktelse</i>		
Pensjonsforpliktelse	41 115	37 051
Pensjonsmidler	-55 009	-50 293
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-8 310	-7 384
Sum forpliktelse/midler	-22 204	-20 626

<i>Økonomiske forutsetninger</i>		
Forventet avkastning på midlene	3,10%	2,70%
Diskonteringsrente	1,90%	1,70%
Forventet lønnsregulering	2,75%	2,25%
Forventet G-regulering	2,50%	2,00%
Forventet vekst i løpende pensjoner	0,00%	0,00%
Forventet årlig avgang	4,00%	4,00%

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Endringer av forutsetninger og avvik:

I henhold til NRS 6 Pensjonskostnader foreligger det to likestilte alternativer for resultatføring av estimatavvik. Alternativene er enten å resultatføre løpende eller å bruke en utjevningsmetode hvor inntil 10% av hva som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene holdes utenfor grunnlaget for resultatføring (bruk av korridor). Selskapet har benyttet 10%-grensen.

Note 9 Pantstillelser og garantier

Selskapet har ikke ytet noe pant eller stillet garantier.

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter/konsernmellomværende

Selskapet er 100% eiet av Forskningsstiftelsen Fafo. Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 2. Mellomværende med konsernselskaper er omtalt i denne noten.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2021	2020
Salg av tjenester til Forskningsstiftelsen Fafo (adm.)	792	792
Salg av forskningstjenester til Forskningsstiftelsen Fafo	1 015	
Salg av forskningstjenester og admin til Samfunnsøkonomisk Analyse	672	878
Kinakontor prosjektinntekter fra Fafo AVF AS	926	
Kjøp av tjenester fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS	1 513	673
Kjøp av forskningstimer fra Forskningsstiftelsen Fafo	1 002	1 002
Kjøp av husleie til Forskningsstiftelsen Fafo fra AVF	5 664	5 520

Tjenester til nærstående parter er solgt til markedspris. Tjenester fra nærstående parter kjøpes til markedspris.

Selskapet har følgende fordringer og gjeld til

konsernselskaper:	2021	2020
Kundefordring på FS Fafo	949	2 170
Kundefordring på Samfunnsøkonomisk Analyse	39	-
Andre fordringer på FS Fafo	378	
Kortsiktig fordring til Kinakontoret	1 607	
Leverandørgjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	-	188
Leverandørgjeld FS Fafo	550	544
Annen kortsiktig gjeld til FS Fafo	1 409	-

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 11 Skatt

Grunnlag for skattekostnad, endring utsatt skatt og betalbar skatt:

<i>Årets skattekostnad fordeler seg på:</i>	2021	2020
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt	- 437	100
Sum skattekostnad	- 437	100

<i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>	2021	2020
Resultat før skattekostnad	- 2 545	460
Permanente forskjeller	558 -	4
Endring i midlertidige forskjeller	- 2 549 -	185
Årets skattegrunnlag	- 4 537	272

<i>Oversikt over midlertidige forskjeller:</i>	2021	2020
Anleggsmidler	- 132 -	128
Fordringer	- 3 351 -	3 201
Avsetning til tap på kontrakter mv.	- -	1 125
Pensjoner	22 204	20 626
Sum	18 721	16 172
Akkumulert fremførbart underskudd	- 5 325 -	790
Sum midlertidige forskjeller	13 397	15 383

22% utsatt skatt	2 947	3 384
------------------	-------	-------

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør

22% av resultat før skatt:	2021	2020
22% av resultat før skatt:	- 560	101
Permanente forskjeller (22%)	558 -	1
Beregnet skattekostnad	- 2	100

Effektiv skattesats	0%	22%
---------------------	----	-----